



provincie **HOLLAND**
ZUID

Projectplan 'EV'-thousiast

Het stimuleren van bedrijven om EV te integreren of verbeteren

Provincie Zuid-holland
Directie Groen Water en Milieu
Afdeling Bijzondere bedrijven en Opsporing

Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Telefoon 070-4416611
www.zuid-holland.nl

Auteur: Daniël de la Parra
Student milieukunde aan de hogeschool INHOLLAND Delft

Datum: 18 oktober 2007

Bedrijfsbegeleider vanuit de Provincie Zuid-Holland: de heer Martin Aardenburg

Inhoudsopgave

1	Rechtvaardiging van het project	3
1.1	Aanleiding voor het project	3
1.2	Probleemanalyse	3
1.3	Bijdrage van het project aan de realisatie van beleid	4
2	Projectdefinitie	5
2.1	Doelstelling	5
2.2	Projectresultaat	6
2.3	Randvoorwaarden	6
3	Projectbeschrijving	7
3.1	Activiteiten	7
3.2	Producten	8
4	Projectorganisatie	9
4.1	Organisatiestructuur	9
4.2	Aansturing van het project	9
5	Planning	10
6	Kwaliteit	11
7	Risicoanalyse	12
7.1	Interne risico's	12
7.2	Externe risico's	13

1. Rechtvaardiging van het project

1.1 Aanleiding voor het project

Het bereiken van een veilige situatie binnen en rond een inrichting is primair de verantwoordelijkheid van het bedrijf zelf. De provincie ziet als bevoegd gezag voor vergunningverlening en handhaving toe op een adequate naleving van de wet, maar stimuleert de bedrijven ook. Hier ligt ook de aanleiding voor dit project. Om hier als Provincie Zuid-Holland zo zorgvuldig en efficiënt mee om te gaan, is er besloten om een invulling hieraan te geven in de vorm van een project. De context van dit project is vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010. Incidenten hebben meestal menselijk falen als oorzaak. Voorkomen is beter dan genezen en daarom is toezicht op veiligheidsbeheerssystemen steeds belangrijker. Daaropvolgend speelt een goede communicatie met bedrijven een grote rol. Dat is ook de kern van dit project: bedrijven moeten niet alleen het belang inzien van externe veiligheid, maar ook de verantwoordelijkheid nemen om dit te integreren of verbeteren in hun bedrijfsbeleid. Daarmee moet ook de koppeling worden gemaakt naar de praktijk. Door die verantwoordelijkheid bij bedrijven te vergroten wil de Provincie Zuid-Holland slagvaardiger, transparanter en efficiënter worden.

1.2 Situatianalyse

De provincie Zuid-Holland voelt zich verantwoordelijk om bovenop de juridische mogelijkheden bedrijven te stimuleren externe veiligheid te integreren of te verbeteren in hun bedrijfsbeleid met niet juridische instrumenten. Dit staat ook verwoord in het uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2006-2010:

'Er zijn binnen de provincie Zuid-Holland 115 EV-relevante bedrijven met een provinciale vergunning (exclusief de bedrijven in het Rijnmondgebied). Voor deze vergunning moet de provincie eerst controleren of ze voldoen aan de EV-regelgeving. Na een screening (die is gepland voor 2006) zal vervolgens bekend worden hoe omvangrijk de benodigde actualisatieslag is voor het aanpassen van de vergunningen. Daarnaast moet EV standaard worden meegenomen in het reguliere actualiseringstraject van provinciale vergunningen.

Het systematisch meenemen van EV in de werkprocessen van vergunningverlening en handhaving is nieuw. Er moet rekening worden gehouden met de nieuwe wetgeving, het nieuwe beleid en de nieuwste inzichten omtrent EV. Om die reden moeten de werkprocessen hierop worden aangepast, zodat EV ook op een uniforme wijze kan worden meegewogen in deze processen. Zodra de nieuwe manier van integrale vergunningverlening via de zogenaamde VROM- of omgevingsvergunning van kracht wordt, zal de provincie de werkprocessen hier uiteraard ook op aanpassen.

Daarnaast is op dit moment de aanpak in de handhavingsketen nog onvoldoende éénduidig, effectief en efficiënt. Handhavers hanteren bijvoorbeeld niet altijd een eenduidige strategie bij overtreding van kern- dan wel aanvullende bepalingen en hebben niet altijd een zelfde beeld van de prioriteiten tussen deze bepalingen.

Incidenten op EV-gebied hebben een belangrijke relatie met menselijk falen. Technisch is al veel gedaan om deze incidenten te voorkomen. Naar verwachting zullen organisatorische verbeteringen (aandacht voor EV in het werkproces) hier een verdere bijdrage aan leveren. De provincie zal onderzoeken of en op wat voor manier het zinvol is met niet-wettelijke instrumenten bedrijven te stimuleren EV te integreren in het bedrijfsproces'. (Par. 2.5 blz. 39 Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2006-2010)

1.3 Bijdrage van dit project aan de realisatie van het beleid

Dit project valt onder het uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2006-2010. In dit programma wordt de VROM-menukaart verwoord in thema's. Dit project moet een invulling geven aan thema D, namelijk het stimuleren van bedrijven om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen om veiligheidsrisico's te reduceren. Dit thema is gekoppeld aan het VROM-menukaart onderdeel b: externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving. Daarbij is het doel van dit project om onderzoek te doen naar niet juridische instrumenten die bedrijven kunnen stimuleren.

2. Projectdefinitie

2.1 Doelstelling

De volgende hoofddoelen, hoofdvraag en deelvragen zijn afgeleid van de doelstellingen van het uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2006-2010. Deze doelstelling moet een leidraad vormen voor het uit te voeren project:

Hoofddoelen

1. Onderzoek doen of en waar het zinvol is niet juridische instrumenten in te zetten om bedrijven te stimuleren externe veiligheid in hun bedrijfsbeleid te integreren.
2. Onderzoeken welke niet juridische instrumenten het beste toegepast kan worden om bedrijven te stimuleren externe veiligheid in hun bedrijfsbeleid te integreren.

Hoofdvraag

- Hoe kunnen de bedrijven, waar provincie Zuid-Holland bevoegd gezag is, gestimuleerd worden om externe veiligheid te integreren in hun bedrijfsbeleid?

Deelvragen

Om de hoofddoelen en hoofdvraag zo goed mogelijk te kunnen beantwoorden zijn er de volgende deelvragen opgesteld in vier verschillende categorieën:

1. *Stimuleren*
 - Waarom moet er gestimuleerd worden?
 - Wie zijn de stakeholders?
 - Welke factoren spelen hierbij mee?
 - Welke afdelingen van PZH speelt daarbij een rol?
2. *Doelgroepbepaling*
 - Welke doelgroepen zijn er?
 - Wat zijn de eigenschappen van de doelgroepen?
 - Hoe staat het met de EV-bewustzijn van de doelgroepen?
 - Wat is de nulsituatie bij de doelgroepen?
 - Wat zijn de weerstanden bij de doelgroepen met betrekking tot EV?
 - Welke doelgroep is het meest geschikt om te gaan stimuleren?
3. *Verbreiding van de scope*
 - Welke invulling geven andere provincies aan dit thema?
 - Welke invulling geven andere gemeenten aan dit thema?
 - Hoe gaat DCMR met dit vraagstuk om?
4. *Niet juridische instrumenten of methodieken*
 - Welke niet juridische instrumenten heeft de Provincie Zuid-Holland tot haar beschikking?
 - Welke niet juridische instrumenten kunnen nog ontwikkeld worden voor de gekozen doelgroep?

2.2 Project resultaat

Deze doelstellingen en onderzoeksvragen moeten leiden tot concrete resultaten. Bij deze vragen zijn er ook resultaten bij voorhand in gedachte. Deze resultaten zijn als volgende geformuleerd:

- Als dit onderzoek/project is afgerond en de onderzoeksvragen zijn beantwoord, dan:
 1. heeft de Provincie Zuid-Holland meer inzicht in welke niet juridische instrumenten tot haar beschikking heeft om de bedrijven te stimuleren;
 2. kan, door meer inzicht te hebben in de stakeholders en hun bijdrage aan EV, beter worden afgestemd met het EV-beleid;
 3. heeft de Provincie Zuid-Holland meer inzicht in de werkwijze van andere overheden en milieudiensten;
 4. heeft de Provincie Zuid-Holland een zogenaamd netwerk opgebouwd, dat bestaat uit verschillende stakeholders wat betreft EV die van elkaar kunnen leren;
 5. zal het effect dat beoogd wordt, niet alleen worden gehaald maar ook worden behouden;
 6. zal het informatie punt, waar bedrijven naartoe kunnen voor vragen over EV, beter de bedrijven te woord kunnen staan wat betreft externe veiligheid;
 7. kan er een kader of model van niet juridische instrumenten ontwikkeld zijn die bedrijven stimuleren om EV te integreren of te verbeteren in hun bedrijfsbeleid.

2.3 Randvoorwaarden

- Dit project loopt van 16 oktober 2007 tot en met 24 februari 2008.
- Dit project beperkt zich alleen tot het uitvoeringsprogramma externe veiligheid thema D, onderdeel b van de VROM-menukaart, namelijk het stimuleren van bedrijven om externe veiligheid te integreren in hun bedrijfsbeleid.
- Dit project beperkt zich alleen tot één of twee doelgroepen in de categorieën van EV-relevante bedrijven.
- Daarbij is het nog onbekend hoeveel doelgroepen het projectteam kan onderzoeken in de gegeven tijd.
- Ook is het nog niet bekend hoeveel niet juridische instrumenten er ontwikkeld of onderzocht kunnen worden in de gegeven tijd.
- Bij dit project zal alleen overwogen worden welke niet juridische instrumenten de provincie kan toepassen op de des betreffende doelgroepen.

3. Projectbeschrijving

3.1 Activiteiten

Stap 1: Actoren en belangen bepalen

- a) Informatie verzamelen waarom men wil gaan stimuleren. Het probleem constateren en de achtergronden rondom dit onderwerp verzamelen.
- b) Het bepalen van de stakeholders. Wie doen er mee met betrekking tot EV? Bepalen welk aandeel zij hebben met betrekking tot EV.
- c) Bepalen welke factoren er van invloed zijn op EV. Bekijken wat er allemaal komt kijken bij externe veiligheid.
- d) Het in kaart brengen van de verschillende betrokken afdelingen van PZH en hun belangen. Welke lasten en voordelen ondervinden de afdelingen op zowel de korte als lange termijn.

Stap 2: Doelgroepbepaling

- a) Inventariseren welke categorieën bedrijven er zijn binnen PZH. Een lijst maken met potentiële doelgroepen die in aanmerking komen voor dit project.
- b) Bepalen wat de eigenschappen zijn van de doelgroepen per categorie. Dit moet een overzicht geven over hoe de bedrijven zijn ingedeeld.
- c) Inventariseren hoe de doelgroepen ervoor staan wat betreft EV. Zijn er bedrijven die er bovenuit springen?
- d) Bepalen van de weerstanden bij de doelgroepen. Dit moet een inzicht geven wat er zoal speelt bij bedrijven en externe veiligheid
- e) Bepalen welke doelgroep de grootste prioriteit heeft. Inventariseren of er bij deze bedrijven veel mogelijkheden zijn om bewogen te worden om meer aan EV te doen.

Stap 3: Kijken bij andere overheden

- a) Benaderen van DCMR met betrekking tot dit vraagstuk. Bekijken wat er allemaal binnen DCMR aanwezig is aan kennis en informatie.
- b) Benaderen van 2 soortgelijke provincies met betrekking tot dit vraagstuk. Inventariseren van informatie die een bijdrage kan leveren aan het project.
- c) Het benaderen van gemeenten met betrekking tot dit vraagstuk. Inventariseren van informatie die een bijdrage kan leveren tot dit project.

Stap 4: Bekijken en ontwikkelen van niet juridische instrumenten

- a) Het in kaart brengen van niet juridische instrumenten die PZH tot haar beschikking heeft. Tevens inventariseren of deze instrumenten verbeterd kunnen worden.
- b) Inventariseren van mogelijkheden om nieuwe niet juridische instrumenten te ontwikkelen. Daarbij ook kijkend naar andere overheden en hun werkwijzen.

3.2 Producten

- Concept intern projectplan
- Intern projectplan
- Aanbiedingsmemo MT
- Verslagen projectvergaderingen
- Voortgangsreportage
- Concept verslag/rapport/ onderzoek afstudeeropdracht
- Verslag/rapport/onderzoek afstudeeropdracht
- Powerpointpresentatie Project 'EV'-thousiast

4. Projectorganisatie

4.1 Organisatiestructuur

Opdrachtgever: Provincie Zuid-Holland

- De heer Marcel Rietberg

Opdrachtnemer: Stuurgroep 'EV-thousiast'

- De heer Robert Geurts (Bureau EV)
- Mevrouw Nicolette Buiten (Bureau Industrie)
- De heer Ronald van Ieperen (Bureau Industrie)
- De heer Martin Aardenburg (begeleider)

Projectteam 'EV-thousiast'

- De heer Daniel de la Parra
- De heer Martin Aardenburg

4.2 Aansturing van het project

Er zijn drie afdelingen betrokken bij dit project, namelijk Handhaving, Vergunningen en Milieu. Dit project wordt geïnitieerd vanuit de afdeling Handhaving en wordt gestuurd door een stuurgroep, die bestaat uit vier personen zoals boven genoemd, die de voortgang en ontwikkelingen bewaken. De uiteindelijke verantwoording van dit project zal worden afgelegd aan de heer Marcel Rietberg hoofd Bureau Bijzondere Bedrijven en Opsporing. Vanuit de afdelingen zijn de bureaus Externe Veiligheid , Industrie en Bijzondere Bedrijven en Opsporing betrokken. Bureau Bijzondere Bedrijven en Opsporing is ook de trekker van dit project.

5. Planning

Tabel 2: de activiteiten met de bijbehorende tijdsplanning 2007/2008

Activiteit	Kalenderweken	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Stap 1 Bepalen actoren en belangen		■										V												
Stap 2 Doelgroepbepaling				■								A												
Stap 3 Verbreding van de scope			■										K	■										
Stap 4 Bepalen en ontwikkelen van niet juridische instrumenten												.				■								

6. Kwaliteit

Om de kwaliteit te handhaven zal er op verschillende manieren terugkoppeling plaatsvinden en normen worden vastgesteld.

De volgende terugkoppelingen zullen worden gehanteerd:

- Terugkoppeling met de heer Martin Aardenburg (begeleiderprojectteam) van individueel gemaakt werk.
- Terugkoppeling met de heer Martin Aardenburg (begeleiderprojectteam) en de stuurgroep bij het ontstaan van problemen
- Terugkoppeling verslagen projectteamvergaderingen
- Terugkoppeling ad hoc met projectteamleden over het project

De volgende normen worden gehanteerd:

- Elke week minstens één vergadering of bijeenkomst met de heer Martin Aardenburg (begeleider projectteam).
- Informatie moet elke week uitgewisseld worden om zoveel mogelijk en zo betrouwbaar mogelijke gegevens in te winnen.
- Van alle geschreven stukken worden reserve kopieën gemaakt, zodat het gemaakte werk niet snel verloren gaat en overal toegankelijk is. Geschreven stukken worden bewaard op zowel de mail als op de eigen accounts van PZH.

7. Risicoanalyse

Bij het uitvoeren van het project zullen er ondanks een goede planning risico's zijn die een bedreiging vormen voor het realiseren van de hoofddoelen en het succesvol afronden van het project. Bij deze risicoanalyse wordt er onderscheid gemaakt tussen interne en externe risico's. Hier volgen drie voorbeelden van elk groep, met mogelijke oplossingen:

7.1 Interne risico's

Niet behalen van de deadline

Indien de planning niet door alle betrokkenen wordt nageleefd door zowel de projectgroep als de stuurgroep, bestaat het risico dat de deadline niet wordt gehaald van het project. Dat kan inhouden dat het project geen concrete resultaten kan bieden voor de invulling van thema D van het uitvoeringsprogramma van externe veiligheid. Mocht dit niet te voorkomen zijn dan moet de projectleider dit probleem zo snel mogelijk doorspelen en signaleren aan de opdrachtgever en de begeleider.

Haalbaarheid van de opdracht

Het kan voorkomen dat de onderzoeksdoelen niet kunnen worden behaald omdat er te weinig middelen zijn om deze binnen de geplande tijdschaal te kunnen realiseren. Men kan bijvoorbeeld denken aan te weinig informatie die uit de database IDMS gehaald kan worden. Ook kan het voorkomen dat over het gekozen gebied onvoldoende informatie beschikbaar is, bijvoorbeeld dat er te weinig capaciteit is binnen de project groep om de gekregen informatie te verwerken en de onderzoeksvragen te beantwoorden. Tevens kan een druk schema van alle betrokkenen een belemmering vormen voor de haalbaarheid van het project. Het uitvoeren van de dagelijkse activiteiten neemt vaak veel tijd in beslag. Een druk schema kan als gevolg hebben dat er veel te weinig tijd beschikbaar is om de projectgroep te ondersteunen in haar taken zodat deze tijdig wordt afgerond. De projectgroep is afhankelijk van de informatiebronnen. Mochten deze niet beschikbaar zijn dan bestaat het risico dat de onderzoeksvragen niet in zijn geheel of onvolledig beantwoord kunnen worden.

Goed plannen en tijdig communiceren met zowel de projectgroep als met de stuurgroep is hierbij de oplossing. Hierbij moet ook tijdig geconstateerd en aangegeven worden wanneer er zich problemen voordoen aan de heer Aardenburg. Deze persoon is ook de contactpersoon van zowel de stuurgroep als van de projectgroep en is tevens de begeleider van het project.

Onvoldoende inbreng en motivatie

De kwaliteit van de inhoud van de stage is afhankelijk van de inbreng van iedere betrokkene van zowel de stuurgroep als van de projectgroep. Hierdoor is het van belang dat iedereen zo goed mogelijk presteert. Indien een betrokkene niet gemotiveerd is en weinig bijdraagt aan de afstudeeropdracht, vormt dit een bedreiging voor de beoordeling. Het is dan de taak van alle betrokkenen om er voor te zorgen dat dit motivatieprobleem opgelost wordt. Dit kan door goed met elkaar te overleggen over wat de oorzaak zou kunnen zijn en hier een oplossing voor vinden. Mocht dit probleem geconstateerd worden dan kan dit worden besproken in het maandelijkse overleg dat plaatsvindt tussen de stuurgroep en de projectgroep. Die gezamenlijk tijdig actie kan ondernemen om dit probleem te verhelpen. Ook hier is de heer Martin Aardenburg het aanspreekpunt voor deze problemen. Mocht de heer Martin Aardenburg afwezig zijn bij het voordoen van problemen dan zorgt de heer Daniel de la Parra ervoor dat iedereen tijdig geïnformeerd wordt.

7.2 Externe risico's

Ziekte

Er is altijd een kans dat er iemand ziek wordt binnen de stuurgroep en de projectgroep. Mocht het voorkomen dat de gehele stuurgroep of de gehele projectgroep langdurig afwezig of ziek zijn, dan moet er een overleg plaatsvinden met de opdrachtgever Marcel Rietberg. Ook moet de planning worden aangepast en alle alternatieven besproken worden over de voortgang van het project. Tijdig melden aan alle betrokkenen en het inplannen van eventuele uitloop is hierbij de oplossing. Ook het centraal opslaan van verschillende documenten is van belang.

Afwezigheid van projectleden door omstandigheden

Er kan altijd wel iemand afwezig zijn door omstandigheden waar die persoon niets aan kan doen, betrokkene zou in zo'n geval alvast kunnen beginnen met werken tot dat deze persoon er is of anders de afspraak verzetten. Hierbij dient de betrokkene dan wel tijdig aan de projectbegeleider de heer Martin Aardenburg door te geven dat hij niet aanwezig kan zijn. Tevens zal van de delen die de projectgroep individueel maakt reserve kopieën gemaakt worden, zodat de kans dat de stukken verloren gaan verminderd wordt en ten alle tijd de informatie en stukken toegankelijk is. Het kan voorkomen dat er niet verder gegaan kan worden met het maken van het verslag, omdat een betrokkene afwezig is, en wij zijn informatie niet hebben. Mocht het voorkomen dat een persoon langdurig afwezig is, dan zal er overleg plaats vinden tussen de stuurgroep en de projectgroep om een vervanger te vinden die zijn of haar taken kan waarnemen tot het einde van het project. Ook kan er worden gekeken naar mogelijkheden om de taken te verdelen over de resterende leden van de stuurgroep en de projectgroep. Men kan bijvoorbeeld denken aan de rol als begeleider die door iemand van de stuurgroep kan worden overgenomen.

Veranderen van de probleemstelling of doelstelling

De kans op verandering tijdens het project is klein, maar het kan voorkomen dat deze wijzigt. In dat geval zal dit tijdig gecommuniceerd worden naar de stuurgroep en zal het projectplan op tijd aangepast worden. Ook wordt direct naar de planning gekeken of dit haalbaar is in de resterende tijd en er wordt gekeken of er dan alternatieven zijn om dit op een zo efficiënte manier te laten verlopen. Dit kan pas gebeuren nadat er overleg is gepleegd tussen de stuurgroep en het projectteam. Ook zal de opdrachtgever Marcel Rietberg hierbij aanwezig moeten zijn.